

Spis rzeczy

Słowo wstępne – Janusz Szuber 5

Poezje młodzieńcze

Z tomu *Życie i pieśni*:

Leben und Lieder, 1894

Do krytykantów 11

An die Kritiker; późna jesień 1893, Praga

Minęło 11

Vorbei

Z almanachu „Wegwarten” :

Słowo tylko 15

Ein Wort nur

Południe 16

Mittag

Wieża duchów 16

Der Gespensterturm

W koronie ze snu

Traumgekrönt, 1897; Erste Gedichte, 1913

Pieśń królewska 19

Königslied; tytuł tylko w 2. wyd.

Śnienie

Träumen

Moje serce jak kapliczka zapomniana 23

Mein Herz gleicht der vergessenen Kapelle

O czym ja myślę 24

Ich denke an

Tak czuję: domek miałem własny 25

Mir ist: ein Häuschen war mein eigen

Stara wierzba lamentuje	26
<i>Eine alte Weide trauert</i>	
Różę taką, żółtą całą	27
<i>Die Rose hier, die gelbe</i>	
Siedzieliśmy razem w wieczornym świetle	28
<i>Wir saßen beisammen im Dämmerlichte</i>	
Tak chciałbym, by zamiast kołyski	29
<i>Ich wollt, sie hätten statt der Wiege</i>	
Chmurce tej zazdrość szczerze	30
<i>Jene Wölke will ich neiden</i>	
Tak czuję: Świat ten, głośny, chory	31
<i>Mir ist: Die Welt, die laute, kranke</i>	
Kiedy ludek gnuśny taki	32
<i>Wenn das Volk, das drohnenträge</i>	
A cóż to się dzieje ze mną?	33
<i>Weiß ich denn wie mir geschieht?</i>	
Już błyska z posłań odgarniętych	34
<i>Schon glänzt aus argzerfetztem Laken</i>	
Niebo sinoszare, gama kolorowa	35
<i>Fahlgrauer Himmel, von dem jede Farbe</i>	
Na parku legła noc ciężarna	36
<i>Die Nacht liegt duftschwer auf dem Parke</i>	
W łonie srebrnojasnej nocy śnieżnej	37
<i>Im Schoß der silberhellen Schneenacht</i>	
Wieczne dzwony. Od gór schodzi	38
<i>Abendlauten. Aus den Bergen hallt es</i>	
Wędrowcze daleki	39
<i>Weltenweiter Wanderer</i>	
Chciałem zwabić jasnowłose szczęście	40
<i>Möchte mir ein blondes Glück erkiesen</i>	
Przedemną leży morze skał	41
<i>Vor mir liegt ein Felsenmeer</i>	
Zalśniły w cichym domu okna	42
<i>Die Fenster glühten an dem stillen Haus</i>	
Są tak cudowne białe noce	43
<i>Es gibt so wunderweiße Nächte</i>	
Jak wielki kwiat cudowny się otworzył	44
<i>Wie eine Riesenwunderblume prangt</i>	

O jakże, każde zgłębiając uczucie	45
<i>Wie, jegliches Gefühl vertiefend</i>	
O gdybyż były gwiazdy, co nie bledną	46
<i>O gäbs doch Sterne, die nicht bleichen</i>	
Tak mi jest smutno, smutno tego ranka	47
<i>Mir ist so weh, so weh, als müßte</i>	
Znużony się słania przez opar w dolinie	48
<i>Matt durch der Tale Gequalme wankt</i>	
To wspomnienie, co je świętym zowie,	49
<i>Ein Erinnern, das ich heilig heiße</i>	
Wiercie, że ja, znużony i daleki	50
<i>Glaubt mir, daß ich, matt vom Kranken</i>	

Kochanie

Lieben

A jak przyjść może miłość do ciebie?	53
<i>Und wie mag die Liebe dir kommen sein?</i>	
W tym dniu zakwitły białe chryzantemy	54
<i>Das war der Tag der weißen Chrysanthemen</i>	
W majowy dzień być z tobą razem	55
<i>Einen Maitag mit dir beisamen sein</i>	
Nie wiem, co się ze mną dzieje	56
<i>Ich weiß nicht, wie mir geschieht</i>	
Pamiętasz, jak ci jabłka nosilem	57
<i>Ob du's noch denkst...</i>	
Siedzieliśmy zamyśleni	58
<i>Wir saßen beide in Gedanken</i>	
Śliczna blond główka zza szybki	59
<i>Blondköpfchen hinter den Scheiben</i>	
Liza dziś kończy szesnaście lat	60
<i>Die Liese wird heute just sechzehn Jahr</i>	
Wśród winnych pędów rozmarzony	61
<i>Ich träume tief im Weingerank</i>	
To wszechoccean jest pełen światel	62
<i>Es ist ein Weltmeer voller Lichte</i>	
Byłem jeszcze dzieckiem...	63
<i>Ich war noch ein Knabe...</i>	
Noc w iskrzącej srebrnej sukni	64
<i>Die Nacht im Silberfunkenkleid</i>	

Umierał dzień...	65
<i>Schon starb der Tag...</i>	
Zajaśniały lilaki w ogrodzie	66
<i>Es leuchteten im Garten die Syringen</i>	
Często dzieckiem mi się zdajesz...	67
<i>Oft scheinst du mir ein Kind...</i>	
Ku jakiemuś szczęściu rwie się moja dusza	68
<i>Nach einem Glück ist meine Seele lüstern</i>	
Szliśmy pod jesiennymi barwnymi bukami	69
<i>Wir gingen unter herbstlich bunten Buchen</i>	
Na wiosnę albo we śnie	70
<i>Im Frühling oder im Traume</i>	
Ona nie miała żadnej historii	71
<i>Sie hatte keinerlei Geschichte</i>	
Znać było: jesień przyszła...	72
<i>Man merkte: der Herbst kam...</i>	
Czasem jest tak, że po zgryzotach	73
<i>Manchmal da ist mir: Nach Gram und Müh</i>	
To było dawno, – dawno	74
<i>Es ist lang, – es ist lang</i>	

Adwent

Advent, 1898; Erste Gedichte, 1913

Adwent	77
<i>Advent; grudzień 1897, Schmargendorf</i>	

Dary Gaben

To są moje prace	81
<i>Das ist mein Streit</i>	
Ty moja samotności święta,	82
<i>Du meine heilige Einsamkeit</i>	
Strumień zna ciche melodie	83
<i>Der Bach hat leise Melodien</i>	
Lubię zapomniane polne Madonny	84
<i>Ich liebe vergessene Flurmadonnen</i>	
Byłaś dzieckiem w wesołej gromadce	85
<i>Warst du ein Kind in froher Schar</i>	

Pawie pióro	86
<i>Pfauenfeder</i>	
W codziennej często myślę / podróży nocy.....	87
<i>Oft denk' ich auf der Alltagsreise</i>	
Żebym był szczęśliwy	88
<i>Damit ich glücklich wäre</i>	
Niekiedy moja dusza cichnie	89
<i>An manchem Tag ist meine Seele still</i>	
Duszą to zwiecie... ..	90
<i>Nennt ihr das Seele...</i>	
Wysokie jodły stoją gęściej	91
<i>Die hohen Tannen atmen heiser</i>	
Z daleka idzie wieczór sobie	92
<i>Der Abend kommt von weit gegangen; tylko w 2. wyd.</i>	
Pogoda była szara i ostra	93
<i>Das Wetter war grau und grell</i>	
Słońce na horyzoncie dogasa	94
<i>Sonne verlodert am Himmelsrain</i>	
Biedna, stara kapliczko	95
<i>Du arme, alte Kapelle</i>	
Wszystkie dziewczęta kogoś czekają	96
<i>Alle Mädchen erwarten wen</i>	
Oboje w wieczornym ogrodzie	97
<i>Lehnen im Abendgarten beide</i>	
Jedna z tych białych, poświęconych Weście	98
<i>Eine der weissen Vestageweiheten</i>	
Dekoracyjnie (<i>Wśród baronów i świty</i>)	99
<i>Dekorativ (Im Kreise der Barone); tytuł tylko w 1. wyd.</i>	
Białe zamczysko w białej samotności	100
<i>Ein weisses Schloss in weisser Einsamkeit</i>	
...gdzieś muszą istnieć pałace	101
<i>...irgendwo muss es Paläste geben</i>	
Już blanki zamku czerwienią się jarzą	102
<i>Im Schlosse mit den roten Zinken</i>	
Chciałbym cię ujrzeć jeszcze raz	103
<i>Einmal möcht ich dich wiederschauen; tylko w 2. wyd.</i>	
Nadchodzi wśród przepychu barw	104
<i>Es kommt in prunkenden Gebreiten</i>	

Słysz, nie milknie-li lękliwy	105
<i>Horch, verhallt nicht ein scheuer</i>	
Król wieczór się słaby poczuł	106
<i>Der König Abend weiss sich schwach</i>	
Dzień zasypia lekko	107
<i>Der Tag entschlummert leise; tylko w 2. wyd.</i>	

Podróże *Fahrten*

Wenecja

<i>Venedig; w 2. wyd części num. liczbami rzymskimi</i>	
Obce wołania... ..	111
<i>Fremdes Rufen...; 28 marca 1897</i>	
Zdaje mi się... ..	112
<i>Immer ist mir...</i>	
Śpiewało moje wiosło tak	113
<i>Mein Ruder sang</i>	
Ave niesie się od wież	114
<i>Ave weht von den Türmen her</i>	
Englar, Appiano	115
<i>Englar im Eppan</i>	
Tenno	116
Casabianca	117
Arco	118
I mulini	119
Jezioro Bodeńskie	120
<i>Bodensee</i>	
Konstancja	121
<i>Konstanz</i>	

Odkrycia *Funde*

Tak chciałbym spotkać cię na dworze	125
<i>Ich möchte draußen dir begegnen; tylko w 2. wyd.</i>	
Obce, co mówią twoje wargi	126
<i>Fremd ist, was deine Lippen sagen</i>	
Tak obca jesteś, taka blada	127
<i>Du bist so fremd, du bist so bleich</i>	

Wiesz, już wymknąć się pragnę	128
<i>Weisst du, ich will mich schleichen</i>	
Przy tobie jest bezpiecznie	129
<i>Bei dir ist es traut</i>	
...tej wiosny jesteś jakby bledsza	130
<i>...und dieser Frühling macht dich bleicher</i>	
Jak moje sny ku tobie krzyczą	131
<i>Wie meine Träume nach dir schrein; tylko w 2. wyd.</i>	
Masz takie duże oczy, dziecko	132
<i>Du hast so grosse Augen, Kind</i>	

Matki

Mütter

Jak często za mateczką tęsknię... ..	135
<i>Ich sehne oft nach einer Mutter mich</i>	
I mówią Ci teraz o hańbie	136
<i>Und reden sie Dir jetzt von Schande</i>	
Nie płacz, matko!... ..	137
<i>Was weinst du, Mutter?...</i>	
Kochanie, czy krzyczałaś?	138
<i>Liebling, hast du gerufen?</i>	
Czasem czuje: Życie jest wielkie	139
<i>Manchmal fühlt sie: Das Leben ist gross</i>	

Sobie na święto

Mir zur Feier, 1899; Die frühen Gedichte, 1909; 1913

Motto:

To jest tęsknota... ..	143
<i>Das ist die Sehnsucht...</i>	
5 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	

Wyznania

Beichten; tytuł tylko w 1. wyd.

Jestem tak młody... ..	145
<i>Ich bin so jung...</i>	
18 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Chcę być ogrodem... ..	146
<i>Ich will ein Garten sein...</i>	
31 grudnia 1897, Berlin-Wilmersdorf	

Nie pragnę rozgłośnego życia wcale	147
<i>Ich will nicht langen nach dem lauten Leben</i>	
28 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Moje wcześniej utracone / pieśni... ..	148
<i>Meine frühverliehnen / Lieder</i>	
w 1. wyd.: frühlingverliehnen	
25 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Te biedne słowa... ..	149
<i>Die armen Worte...</i>	
6 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Drewniane świątki biedne	150
<i>Arme Heilige aus Holz</i>	
27 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Chodzę tą samą ścieżką dłużej	151
<i>Ich geh jetzt immer den gleichen Pfad</i>	
30 kwietnia 1898, Florencja (Torre al Gallo)	
I oto dzień, co smutny w nim tronuje	152
<i>Das ist der Tag, in dem ich traurig throne</i>	
21 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Białe dusze ze skrzydłami srebrnymi	153
<i>Weisse Seelen mit den Silberschwingen</i>	
29 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Ja mieszkam w domu między dniem i snem	154
<i>Ich bin zu Hause zwischen Tag und Traum</i>	
22 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Zrzuciłem wreszcie, gdy świtało	155
<i>Und einmal lös' ich in der Dämmerung</i>	
14 maja 1898, Viareggio	
Ty, o którym śpiewaliśmy wszyscy	156
<i>Du, den wir alle sangen</i>	
22 lutego 1898, Berlin-Wilmersdorf	
Zbudzony lesie... ..	157
<i>Du wacher Wald...</i>	
19 stycznia 1898, Berlin	
Nie musisz życia wszak rozumieć	158
<i>Du musst das Leben nicht verstehen</i>	
8 stycznia 1898, Berlin-Wilmersdorf	
Chcę stać się skryty, jak nieznani są	159
<i>Ich möchte werden wie die ganz Geheimen</i>	
29 grudnia 1897, Berlin-Wilmersdorf	

- Wobec jawnego zdumienia milcz 160
Vor lauter Lauschen und Staunen sei still
 19 stycznia 1898, Berlin-Grunewald
- Sny, co w głębiach twych mieszkają 161
Träume, die in deinen Tiefen wallen
 22 lutego 1898, Berlin-Wilmersdorf

Pieśni o aniołach *Engellieder*

- Nie wypuszczałem długo mojego anioła 162
Ich liess meinen Engel lange nicht los
 8 lutego 1898, Berlin-Wilmersdorf
- Odkąd mnie anioł mój nie strzeże 163
Seit mich mein Engel nicht mehr bewacht
 8 lutego 1898, Berlin
- Mój anioł nie ma obowiązków więcej 164
Hat auch mein Engel keine Pflicht mehr
 8 lutego 1898, Berlin
- Jeżeli kiedyś w innym kraju 165
Wenn ich einmal im Lebensland; 7 lutego 1898, Berlin
- Tak wyglądał anioł... 166
So sah der Engel aus...
 6 lutego 1898; tylko w 1. wyd.
- Jego ręce zostały jak ślepe / ptaki... 167
Seine Hände blieben wie blinde / Vögel...
 6 lutego 1898, Berlin
- Wokół licznych świętych Madonn 168
Um die vielen Madonnen...
- Modlitwa 169
Gebet; niedat., prawdopodob. lato lub jesień 1898

Krajobraz

Landschaft; tytuł dzieła tylko w 1. wyd.

- Sunąca chmura sponad lasu 171
Lauschende Wolke über dem Wald
 18 lutego 1898, Berlin; w 2. i 3. wyd. jako motto
- Tak przeczuwałem... 172
Und ich ahne: in dem Abendschweigen
 20 marca 1898, Arco; wersje z 1. i 2. wyd.

Wychodzisz na dwór...	173
<i>Gehst du aussen...; 4 maja 1898, Florencja (Ripoli)</i>	
Jest zamek...	174
<i>...Ist ein Schloss...</i>	
2 lutego 1898, Berlin-Wilmersdorf	
w 1. wyd. w. 7: zitternde Blume	
przekład wg wyd. 3	
Do kościółka musisz wspiąć się...	175
<i>Zur kleinen Kirche musst du aufwärts steigen</i>	
14 grudnia 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Może to jest jakiś smutek	176
<i>Es ist vielleicht eine Traurigkeit; tylko w 1. wyd.</i>	
Dziecko w lesie	177
<i>Kind im Wald</i>	
listopad 1897, Berlin-Wilmersdorf; tylko w 1. wyd.	
To są ogrody, w które wierzę	178
<i>Das sind die Gärten, an die ich glaube</i>	
19 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Boboli (<i>Spójrz, jak ciemnieją cyprysy</i>)	179
4 maja 1898, Florencja (Ripoli); tytuł tylko w 1. wyd.	
<i>Schau, wie die Cypressen schwärzer werden</i>	
w 2. wyd. wersja zmieniona	
prima-vera (Pierwsze róże się budzą)	180
<i>Erste Rosen erwachen</i>	
9 maja 1898, Florencja (San Miniato); tytuł tylko w 1. wyd.	
Daleka jasna ścieżka...	181
<i>Weiss – weiter Weg...</i>	
21 maja 1898, Viareggio, w 2. wyd.: <i>Blendender Weg</i>	
Stoi o wieżę wsparty	182
<i>Da steht er gestützt am Turm</i>	
23 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Oczekiwanie było w kraju płaskim	183
<i>Im flachen Land war ein Erwarten</i>	
24 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
To jest wędrówki cały sens	184
<i>Das ist alles Wanderns Sinn</i>	
9 maja 1898, Viareggio; tylko w 1. wyd.	
One się długo razem śmiały	185
<i>Sie haben lange zusammen gelacht</i>	
21 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf; tylko w 1. wyd.	

Kto ten samotny dom postawił	186
<i>Wer einst das einsame Haus erbaut</i>	
4 maja 1898, Florencja, willa „Le Lame“	
To tam jest, gdzie ostatnie chaty siedzą	187
<i>Das ist dort, wo die letzten Hütten sind</i>	
19 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Intérieur	188
25 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf; tylko w 1. wyd.	
Rzymianka	189
<i>Römerin</i> ; tylko w 1. wyd.	
Zdarza się czasem w głębokiej nocy	190
<i>Manchmal geschieht es in tiefer Nacht</i>	
3 lutego 1898, Berlin	
Wieczór jest moją księgą...	191
<i>Der Abend ist mein Buch...</i>	
20 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Las nie był jeszcze gotów całkiem	192
<i>Der Wald war noch nicht ganz bereit</i>	
21 maja 1898, Viareggio; tylko w 1. wyd.	
Dziewczęta wszystkie, co czekały w porcie	193
<i>Alle Mädchen, die am Hafen harnten</i>	
20 maja 1898, Viareggio; tylko w 1. wyd.	
Gdy mnie ujrzałeś pierwszy raz	194
<i>Als du mich einst gefunden hast</i>	
18 lutego 1898, Berlin-Schmargendorf	
w 2. wyd. w dziale Mädchen-Gestalten	
wskaźnik osoby tylko w 1. wyd.	
Moc promów rzeki pruje	195
<i>Viel Fähren sind auf den Flüssen</i>	
4 lutego 1898, Berlin; w 2. wyd. w dziale Mädchen-Gestalten	
wskaźnik osoby tylko w 1. wyd.	
Byłam dzieckiem, wiele śniłam	196
<i>Ich war ein Kind und träumte viel</i>	
19 maja 1898, Viareggio	
w 2. i 3. wyd. w dziale Mädchen-Gestalten	
pięciowersowy wstęp kursywą tylko w 1. wyd.	
Sierotą jestem...	198
<i>Ich bin eine Waise...</i>	
tylko w 2. i 3. wyd., w dziale Mädchen-Gestalten	

Chcemy w noc jasną, księżycową	199
<i>Wir wollen, wenn es wieder Mondnacht wird</i>	
jesień 1902, Paryż; tylko w 2. i 3. wyd.	

Pieśni dziewcząt
Lieder der Mädchen, I–XVII

<i>Uwertura:</i>	
Dziewczęta, wyście jak ogrody	200
<i>Ihr Mädchen seid wie die Gärten</i>	
23 marca 1898, Arco	
tytuł „Uwertura” (Ouverture) wg 1. wyd.	
A teraz są już kobietami same	201
<i>Jetzt sind sie alle schon selber Frauen</i>	
21 maja 1898, Viareggio	
Dziewczęta widzą: z dala łodzie	202
<i>Die Mädchen sehn: der Kähne Fahrt</i>	
18 maja 1898, Viareggio	
Wy dziewczęta jesteście jak łodzie	203
<i>Ihr Mädchen seid wie die Kähne</i>	
3 maja 1898, Florencja	
Wszystkie drogi wiodą	204
<i>Alle Strassen führen</i>	
3 maja 1898, Florencja (San Domenico)	
Ty jeszcze nie wiesz o jesieni gaju	205
<i>Noch ahnst du nichts vom Herbst des Haines</i>	
14 września 1897, Monachium	
Ten czas, o którym mówiły matki	206
<i>Die Zeit, von der die Mütter sprachen</i>	
21 maja 1898, Viareggio	
Myśmy tak długo w świetle się śmiały	207
<i>Wir haben lange im Licht gelacht</i>	
22 maja 1898, Viareggio	
Byłam w dalekiej obczyźnie dzieckiem	208
<i>Ich war in ferner Fremde Kind</i>	
Ktoś powinien zabrać mnie	209
<i>Es müsste mich einer führen</i>	
prawdopod. lato 1898	

Modlitwy dziewcząt do Maryi
Gebete der Mädchen zu Maria, I-XVI

Wstęp

- Spraw, niech coś poruszy nas 210
Mach, dass etwas uns geschieht
 maj 1898, Florencja
 tytuł „Wstęp” (*Eingang*) wg 1. wyd.
- Patrz, tak ciasne nasze dni 211
Schau, unsre Tage sind so eng
 5 maja 1898, Florencja (Cascino)
- Nasze matki są zmęczone 212
Unsre Mütter sind schon müd
 6 maja 1898, Florencja
- Byłam tak chłodna dziecinnie kiedyś 213
Ich war einmal so kinderkühl
 6 maja 1898, Florencja
- Z aniołów twoich poważnych jednego 214
Deiner ernsten Engel einen
 6 maja 1898, Florencja
- Wszyscy mówią mi: Masz czas 215
Sie sagen alle: Du hast Zeit
 7 maja 1898, Florencja
- Gdy to nieokielznane, dzikie 216
Wird dieses ungestüme, wilde
 5 maja 1898, Florencja (Cascine)
- Czuję, jak staję się gorętsza 217
Ich aber fühle, wie ich wärmer
 5 maja 1898, Florencja

We wszech-jedni

Im All-Einen; tytuł działu tylko w 1. wyd.

Motto:

- Sny nasze to są hermy marmurowe 219
Unsere Träume sind Marmorhermen
 26 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf
- Matko, z tym zmęczonym chłopcem 221
Mutter, du mit dem müden Knaben, tylko w 1. wyd.
- To jest milczenie nasze pierwsze 222
Und so ist unser erstes Schweigen
 14 stycznia 1898, Berlin-Wilmersdorf; tylko w 1. wyd.

Wciąż jeszcze dzień jest na tarasie	223
<i>Es ist noch Tag auf der Terasse</i>	
28 kwietnia 1898, Fiesole	
To są godziny, w których jestem	224
<i>Das sind die Stunden, da ich mich finde</i>	
14 grudnia 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Są wieczory, kiedy wszyscy	225
<i>Es giebt Abende, an denen</i>	
3 maja 1898, Florencja; tylko w 1. wyd.	
Często w dreszczu trwożliwym czuję	226
<i>Oft fühl ich in scheuen Schauern</i>	
21 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Każdy z nas jest w lęku sam	227
<i>Wir sind ganz angstallein</i>	
24 kwietnia 1898, Fiesole	
I nagle budzę się i jestem – morzem	228
<i>Und einmal wach ich auf und bin – das Meer</i>	
11 stycznia 1898, Berlin-Wilmersdorf; tylko w 1. wyd.	
Tak bardzo się boję ludzkich słów	229
<i>Ich fürchte mich so vor der Menschen Wort</i>	
21 listopada 1897, Berlin-Wilmersdorf	
Wschodem cię nazwę czy zachodem?	230
<i>Nenn ich dich Aufgang oder Untergang?</i>	
2 lutego 1898, Berlin-Wilmersdorf	
w 2. wyd. ostatnie wersy zmienione	
Jakkolwiek zwaliśmy to wszystko w nocy	231
<i>Wie wir auch alles in der Nacht benannten</i>	
9 maja 1899, St. Petersburg; tylko w 2. i 3. wyd.	
Czy ktoś mi powie... ..	232
<i>Kann mir einer sagen...</i>	
11 stycznia 1898, Berlin-Wilmersdorf	
Hymn o nocy	233
<i>Nacht-Hymne</i> ; 6 lutego 1898, Berlin; tylko w 1. wyd.	
Ta długa noc... ..	234
<i>Was macht die lange Nacht...</i>	
2 lutego 1898, Berlin; tylko w 1. wyd.	
Noc rośnie jak czarne miasto	235
<i>Die Nacht wächst wie eine schwarze Stadt</i>	
6 lutego 1898, Berlin-Wilmersdorf	
w. 6: domy, w 1. wyd.: ulice	

Ty też to kiedyś przeżyłeś...	236
<i>Auch du hast es einmal erlebt...</i>	
4 lutego 1898, Berlin-Wilmersdorf	
Gdy tak blisko zegary	237
<i>Wenn die Uhren</i>	
20 września 1898, Berlin-Schmargendorf	
Nie czekaj, aż Bóg do ciebie przyjdzie	238
<i>Du darfst nicht warten, bis Gott zu dir geht</i>	
18 maja 1898, Viareggio	
Nie bój się, choć starzeją się astry	239
<i>Fürchte dich nicht, sind die Aestern auch alt</i>	
ok. 1900; tylko w 2. i 3. wyd.	

Wiersze ze spuścizny

Skarga	243
<i>Klage</i>	
21 października 1900, Berlin-Schmargendorf	
Ludzie gdzieś idą...	244
<i>Die Menschen gehn</i>	
projekt; zima 1905/1906, Meudon	
La Dame à la licorne	245
9 czerwca 1906, Paryż	
Pójść naprzód	246
<i>Fortgehn</i>	
z wierszy dla Madeleine Broglie; czerwiec 1906, Paryż	
Nie, nie stracone...	247
<i>Vergangen nicht...</i>	
z wierszy dla Madeleine Broglie	
czerwiec 1906, Paryż	
Wiosenny wiatr	248
<i>Ein Frühlingswind</i>	
15 lutego 1907, Capri	
Złotnik	249
<i>Der Goldschmied</i> ; w. 1-11 5 sierpnia 1907, Paryż;	
ukończ. późną jesienią 1925, Muzot	
Jesienny wieczór	250
<i>Herbst-Abend</i>	
projekt; koniec września 1907, Paryż	

W jesiennej porze fasad zmierzchających	251
<i>Und im Herbst der welkenden Façaden</i>	
projekt; początek października 1907, Paryż	
Młoda dziewczyna: Ona jest jak gwiazda	252
<i>Ein junges Mädchen: Das ist wie ein Stern</i>	
prawdopod. jesień 1907, Paryż	
Nocny bieg	253
<i>Nächtlicher Gang</i>	
17 lutego 1908, Capri	
Zapomnij, zapomnij... ..	254
<i>Vergiß, vergiß...</i>	
projekt; wczesne lato 1909, Paryż	
Modlitwa za obłąkanymi i skazańców	255
<i>Gebet für die Irren und Sträflinge</i>	
zima 1908/1909, Paryż	
Hiszpańska trylogia	256
<i>Die spanische Trilogie</i>	
styczeń 1913, Ronda	
Do anioła	258
<i>An den Engel</i>	
14 stycznia 1913, Ronda	
Nie wiedząc nic... ..	259
<i>Unwissend vor dem Himmel meines Lebens</i>	
wiosna 1913, Paryż	
Te szczodre nieba potrwonionych gwiazd	260
<i>Überfließende Himmel verschwendeter Sterne</i>	
kwiecień 1913, Paryż	
Chrystusa zstąpienie do piekieł	261
<i>Christi Höllenfahrt</i>	
kwiecień 1913, Paryż. Almanach na rok 1914, Insel	
Za niewinnymi drzewami	262
<i>Hinter den schuldlosen Bäumen</i>	
pierwsza połowa sierpnia 1913, Heiligendamm	
Ty z góry już / utracona kochanko... ..	263
<i>Du im Voraus / verlorne Geliebte...</i>	
zima 1913/14, Paryż	
Od stworzenia dni cudownych	264
<i>Seit den wunderbaren Schöpfungstagen</i>	
koniec stycznia 1914, Paryż	

Do czucia zachęcają prawie wszystkie rzeczy	265
<i>Es winkt zu Fühlung fast aus allen Dingen</i>	
sierpień/wrzesień 1914, Monachium lub Irschenhausen	
Niemal jak w dzień sądu wyrwą się umarli	266
<i>Fast wie am Jüngsten Tag die Toten sich reißen</i>	
projekt; początek września 1914, Irschenhausen	
Wyniesiony na góry serca...	267
<i>Ausgesetzt auf den Bergen des Herzens...</i>	
20 września 1914, Irschenhausen	
Raz jeszcze...	268
<i>Einmal noch kam...</i>	
z wierszy dla Lulu Albert-Lazard	
22 września 1914, Irschenhausen.	
Wokół każdej rzeczy	269
<i>Um jeden Gegenstand</i>	
Boże Narodzenie 1914	
Dusza w przestworze	270
<i>Seele im Raum</i>	
prawdopod. styczeń 1915	
Początek miłości	272
<i>Liebesanfang</i>	
wiosna lub lato 1915, Monachium	
Ach biada, moja matka...	273
<i>Ach wehe, meine Mutter...</i>	
14 października 1915, Monachium.	
Natura jest szczęśliwa...	274
<i>Natur ist glücklich...</i>	
projekt; wiosna 1919, Monachium	
Gdy się wielkanocna staje ziemia	275
<i>Wird erst die Erde österlich, 1923</i>	
Daj twemu sercu znak	276
<i>Gieb deinem Herzen ein Zeichen</i>	
początek lutego 1924, Muzot	
Mag	277
<i>Der Magier</i>	
projekt; 12 lutego 1924, Muzot.	
Almanach na rok 1925, Insel	
Eros	278
połowa lutego 1924, Muzot	

Przedwiośnie	279
<i>Vorfrühling</i> ; prawdop. 20 lutego 1924, Muzot	
Leciutko uderz różdżką czarodziejską	280
<i>Berühre ruhig mit dem Zauberstabe</i> projekt; koniec lutego 1924, Muzot	
Spacer	281
<i>Spaziergang</i> początek marca 1924, Muzot	
Bogowie kroczą	282
<i>Götter schreiten</i> koniec marca 1924, Muzot	
Pamiętasz jeszcze: gwiazdy spadające	283
<i>Weißt du noch: fallende Sterne</i> 1 czerwca 1924, Muzot	
Krzak dzikiej róży	284
<i>Wilder Rosenbusch</i> 1 czerwca 1924, Muzot	
Na rozświetlonej ulicy	285
<i>An der sonnengewohnten Straße</i> początek czerwca 1924	
Magia	286
<i>Magie</i> sierpień 1924, Muzot	
Tak przemknęła huśtawka przez ból... ..	287
<i>Da schwang die Schaukel durch den Schmerz...</i> 28 sierpnia 1924, Muzot	
O Lacrimosa	288
<i>O Lacrimosa</i> maj lub czerwiec 1925, Paryż	
Lata mijają... ..	290
<i>Die Jahre gehn...</i> 10 grudnia 1925, Muzot	
Elegia / do Mariny Cwietajewej-Efron	291
<i>Elegie / an Marina Zwetajewa-Efron</i> 8 czerwca 1926, Muzot	
Nota wydawnicza	293
Corrigenda	320